

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
(ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Стибель В.В.

Наказ № 30 " 06 2020 р.

{Із змінами і доповненнями наказ № 234 від 08.10.21р}

ПОЛОЖЕННЯ
про забезпечення академічної доброчесності та
професійної етики

ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО

УХВАЛЕНО

Вченою радою Університету

протокол № 3 від 25.06.2020р.

{Із змінами і доповненнями згідно із рішенням

Вченої ради протокол № 6 від 30.09.2021р.}

Львів 2020

1. Загальні положення

1.1. Дане Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів Міністерства освіти і науки України, іншої загальнодержавної нормативної бази, Статуту Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, Правил внутрішнього розпорядку ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, Колективного договору, академічних документів ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. У тексті Положення використано інформацію з відкритих електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних і закордонних закладів вищої освіти, загально визнаних моральних та етичних принципів і норм вищої освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій, освітня і наукова періодика, дані національних та міжнародних опитувань тощо.

1.2. Положення про забезпечення академічної доброчесності та професійної етики у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (далі – Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між науково-педагогічними, науковими працівниками університету (далі – ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького), здобувачами вищої освіти.

1.3. Мета Положення полягає у нормативному забезпеченні дотримання високих професійних стандартів в освітній, науковій, виховній сферах діяльності ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, яка визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньої та наукової діяльності здобувачами вищої освіти і науково-педагогічними працівниками університету; запобігання порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

1.4. Науково-педагогічні, здобувачі вищої освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній, науковій та виховній.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених вищевказаними законами правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження

наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Основними принципами та фундаментальними цінностями академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького є:

– доброчесність – відданість учасників процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти моральним принципам та стандартам, які створюють бар'єр для недоброчесності;

– чесність та порядність – системне уникнення проявів академічної недоброчесності під час реалізації власної діяльності;

– правдивість – прагнення до істини, вільне та відкрите поширення найкращих практик реалізації власної діяльності, їх безперервне надбання та збагачення;

– прозорість – доступність та відкритість інформації, яка передбачає, що всі учасники процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти зобов'язані діяти відкрито, зрозуміло та в рамках закону;

– законність – дотримання кожним учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти законів та стимулювання до цього інших;

– повага – повага до ідей, гідності інших, їхнього фізичного та психічного здоров'я, на благо колегіальності та співпраці з іншими учасниками процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти;

– довіра – усі учасники процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти мають впевненість в чесності та чесноті один одного, можуть покластись один на одного, позбавлені остраху, що результати діяльності можуть бути несанкціоновано запозиченими, кар'єру spaплюжено, а репутацію підірвано;

– послідовне відстоювання гідної поведінки та ідей поширення принципів академічної доброчесності в несприятливих умовах стороннього тиску;

– справедливість – неупереджено однакове ставлення до усіх учасників процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти, позбавлене дискримінації та нечесності;

– самовдосконалення та вдосконалення – учасники процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти визнають важливість та докладають максимальних зусиль до постійного вдосконалення освітньої системи, зокрема через власний професійний розвиток;

– відповідальність – вміння брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе певні зобов'язання, протистояти проявам академічної недоброчесності, подавати приклади гідної поведінки;

– сумлінність – учасники процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти належним чином використовують делеговані їм повноваження без перевищення або несумлінності виконання;

– професіоналізм – підтримання високого рівня компетентності кожним учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти.

2.3. ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та вищої освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, толерантне ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
- об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти;
- якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків;
- впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання;
- підвищення відповідно до вимог законодавства своєї кваліфікації;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернень громадян;
- надання достовірної інформації;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- уникнення приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайне повідомлення керівництва ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам відповідно до чинного законодавства, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам тощо.

3. Організація роботи Комісій з питань академічної доброчесності

3.1. З метою виконання норм цього Положення у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького створюються:

- Комісія з етики та управління конфліктами (постійно діюча університетська);
- Комісія з академічної доброчесності (одноразово сформована (за необхідності), факультетська).

3.2. Організація роботи Комісій, Повноваження Комісії, межі їх діяльності, склад Комісій, термін дії Комісії регулюються затвердженими у встановленому порядку окремими Положеннями.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. Порушення академічної доброчесності регулюються Статтею 42 пунктом 4 Закону України «Про освіту» та наступними формами проявів академічної недоброчесності цього Положення, якими являються:

- *академічний плагіат* - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства, без належного оформлення посилань. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень;
- *академічний обман* - надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
- *академічне шахрайство* передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є:
 - посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
 - використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів;
 - проходження процедур контролю знань підставними особами;
 - списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;
 - повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, курсової, дипломної тощо);
 - складання іспиту чи заліку іншою особою;
 - виконання на замовлення та (або) продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт (бакалаврських, магістерських), дисертаційних досліджень і навчальної літератури);
 - *академічна фальсифікація та фабрикація* – публікація вигаданих результатів досліджень, будь-яких даних з питань освітнього процесу;
 - *приписування результатів* колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту.

4.2. За порушення правил академічної доброчесності науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти несуть відповідальність згідно вимог чинного законодавства України та норм цього Положення.

4.3. Академічна доброчесність науково-педагогічних працівників університету регулюється наказом ректора ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького № 7-2 від 08 травня 2019 року.

4.4. Відповідальність здобувачів вищої освіти університету регулюється Статтею 42 пунктом 6 Закону України «Про освіту» та даним Положенням.

4.5. За порушення академічної доброчесності Законом України «Про освіту» визначаються наступні види відповідальності здобувачів вищої освіти:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

4.6. Крім порушень, визначених пунктом 4.5. цього Положення, інші види порушення академічної доброчесності здобувачами університету визначаються даним Положенням.

4.7. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького під час здійснення освітньої діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками дипломних (проектів) робіт, а також факультетськими комісіями з академічної доброчесності і університетською комісією з етики та управління конфліктами.

4.8. Відповідно до даного Положення, рішення щодо відповідальності за порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти може прийматись наступним чином:

4.8.1. Викладачем, який може призначати такі види академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів, заліків тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо).

4.8.2. Керівником дипломної (проекту) роботи, який може призначати наступні види академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання дипломної (проекту) роботи;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) дипломної (проекту) роботи.

4.8.3. Університетська Комісія з питань академічної доброчесності (крім дій, зазначених у пунктах 4.8.1. та 4.8.2. видів академічної відповідальності), може приймати додаткові дії наступним чином:

- повідомляти суб'єкта, який здійснює фінансування навчання, установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинене порушення;
- позбавляти права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- обмежувати участь порушника в наукових дослідженнях, виключати з окремих наукових проектів;
- рекомендувати до розгляду ректором, Вченою радою університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначати для порушника наступні види академічної відповідальності:
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання;
- відрахування із закладу освіти.

4.9. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти університету можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності, залежно від прийнятих комісією рішень.

4.10. Комісія з питань академічної доброчесності може також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

4.11. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію університету, факультету, кафедри, тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання;
- інших обставин вчинення порушення.

4.12. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається пунктом 8 Статті 42 Закону України «Про освіту», даним Положенням, положеннями про Комісію з академічної доброчесності та Комісією з етики та управління конфліктами з урахуванням вимог чинного законодавства.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про недотримання нею правил академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4.13. Інші питання вчинення здобувачами вищої освіти порушення з питань академічної доброчесності або подачі апеляції регулюються окремими Положеннями про Комісію з питань академічної доброчесності та Комісією з етики та управління конфліктами.

5. Попередження академічної недоброчесності

Для забезпечення дотримання норм та правил академічної доброчесності у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників із цим Положенням;
- інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- посилення контролю наукових керівників курсових робіт та дипломних (проектів) робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей, і таке інше;
- перевірка курсових робіт (проектів) та дипломних робіт (проектів) на предмет академічного плагіату;
- експертна оцінка та/(або) перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту тощо;
- проведення семінарів із здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, правильності написання освітніх робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань.

6. Підписання Декларацій про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

Підписання Декларації про дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти **усіх освітніх рівнів** ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького (Додаток 1) повинно стати обов'язковим атрибутом усвідомлення. Відмова від підписання Декларації не звільняє учасника освітнього процесу від академічної відповідальності і застосування заходів дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно до нормативної бази ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького та чинного законодавства України.

Декларація для здобувачів вищої освіти ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького визначає наступне:

- обов'язкове слідування фундаментальним цінностям академічної доброчесності, зазначених в даному Положенні та інших відповідних документах;
- дотримання норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності;
- дотримання корпоративної культури та повагу до суб'єктів освітньої діяльності ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького;
- обов'язкові коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- негайне повідомлення про випадки порушення академічної доброчесності уповноваженим органам (посадовим особам) університету (залежно від власного підпорядкування та типу порушення) для здійснення ними відповідного реагування;

- несення академічної відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- надання достовірної інформації щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;
- факт ознайомлення з політикою ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького щодо поваги авторських прав здобувача вищої освіти, неприпустимості академічного плагіату в навчальних і дипломних (проектів) роботах та надання згоди здобувача вищої освіти на безпосередню перевірку робіт на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів.

Додатково для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького Декларація визначає наступне:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- надання достовірної інформації щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;
- факт ознайомлення з політикою ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького щодо поваги авторських прав здобувача вищої освіти, неприпустимості академічного плагіату в навчальних і дипломних (проектах) роботах та надання згоди здобувача вищої освіти на безпосередню перевірку робіт на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів.

7. Заключні положення

7.1. Дане Положення набуває чинності з 30.06.2020 року *{Із змінами і доповненнями наказ №234 від 08.10.21}*

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Вченої ради ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького та вводяться в дію наказом ректора ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького.

ДЕКЛАРАЦІЯ
про дотримання академічної доброчесності
здобувачем вищої освіти другого (магістерського) рівня
Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького

Я, _____, здобувач (здобувачка) освіти другого (магістерського) рівня, усвідомлюю, що академічна доброчесність – це дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти України та фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй діяльності буду керуватися зазначеними в «Положенні про забезпечення академічної доброчесності та професійної етики Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького» основними принципами та фундаментальними цінностями академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- вивчати чинне освітнє законодавство, нормативну базу Університету щодо запобігання академічному плагіату, розміщеній на сайті Університету;
- брати участь у всіх заходах Університету із забезпечення рівня обізнаності здобувачів освіти з питань академічної доброчесності;
- дотримуватися норм чинного законодавства в сфері освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених нормативною базою Університету правил академічної доброчесності;
- популяризувати ці принципи серед здобувачів вищої освіти, співробітників закладу вищої освіти та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця;
- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку осіб, що є учасниками освітнього процесу, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час освітнього процесу.

ЗАСВІДЧУЮ:

- свою обізнаність з вимогами Університету щодо дотримання академічної доброчесності, видами її порушень, заходами Університету щодо її упередження та рівнем особистої відповідальності.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства повинен (повинна) буду нести академічну та/або інші види відповідальності і до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

(підпис)

(дата)

ДЕКЛАРАЦІЯ
про дотримання академічної доброчесності
здобувачем вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького

Я, _____, здобувач (здобувачка) освіти другого (магістерського) рівня, усвідомлюю, що академічна доброчесність – це дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти України та фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй діяльності буду керуватися зазначеними в «Положенні про забезпечення академічної доброчесності та професійної етики Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького» основними принципами та фундаментальними цінностями академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- вивчати чинне освітнє законодавство, нормативну базу Університету щодо запобігання академічному плагіату, розміщеній на сайті Університету;
- брати участь у всіх заходах Університету із забезпечення рівня обізнаності здобувачів освіти з питань академічної доброчесності;
- дотримуватися норм чинного законодавства в сфері освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених нормативною базою Університету правил академічної доброчесності;
- популяризувати ці принципи серед здобувачів вищої освіти, співробітників закладу вищої освіти та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця;
- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку осіб, що є учасниками освітнього процесу, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час освітнього процесу.

ЗАСВІДЧУЮ:

- свою обізнаність з вимогами Університету щодо дотримання академічної доброчесності, видами її порушень, заходами Університету щодо її упередження та рівнем особистої відповідальності.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства повинен (повинна) буду нести академічну та/або інші види відповідальності і до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

(підпис)

(дата)